

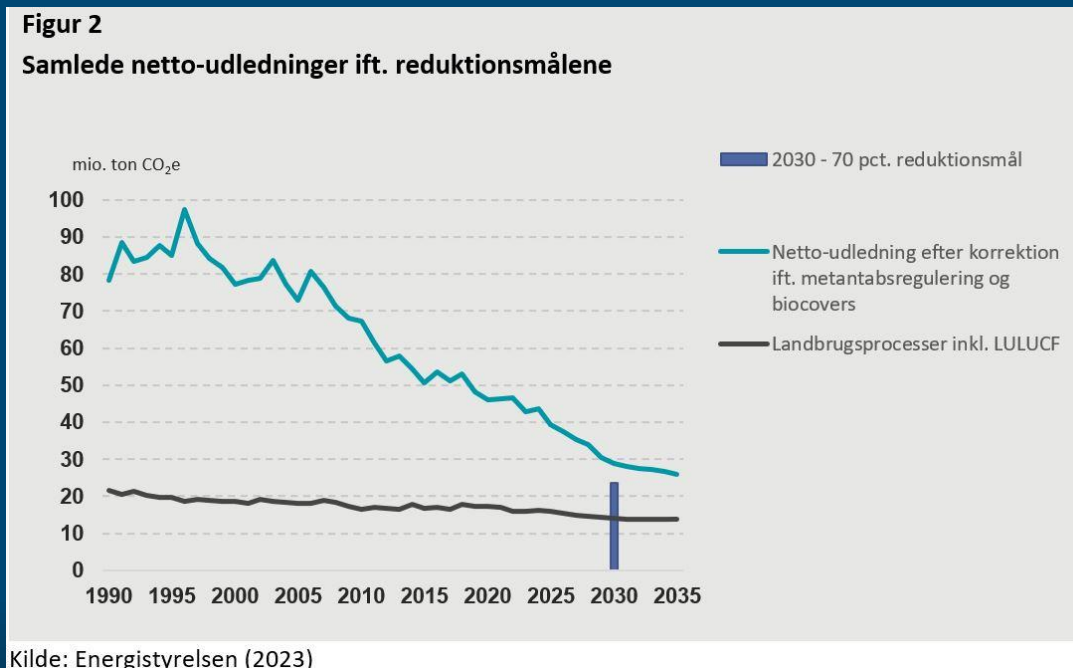
Drivhusgasafgift på landbruget

Høring i Folketingets Klima-, Energi- og Forsyningsudvalg
23. november 2023

Otto Brøns-Petersen

Det politiske dilemma

- Landbrugets udledninger fylder meget i klimaregnskabet og falder langsomt
- EU-kravet til CO₂ (50 pct. fra 2005-2023) binder
- Friholdelse af landbruget øger de samfundsøkonomiske omkostninger ved klimamål og -krav
- Landbrugets indkomster vil umiddelbart blive hårdt ramt af afgift på mindst 750 kr./ton CO₂e

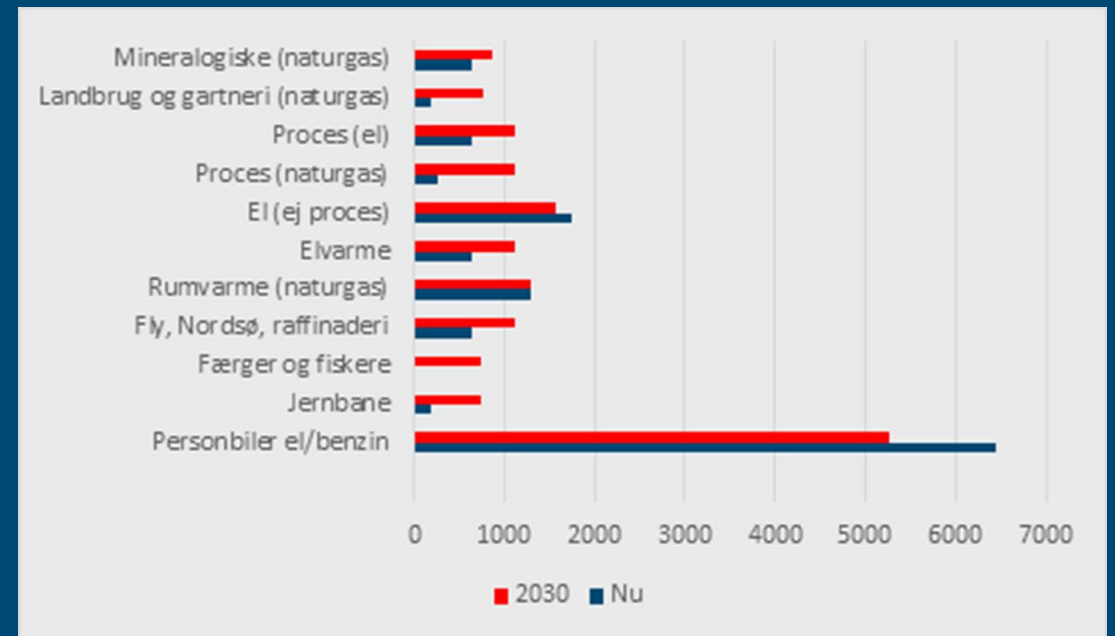
Omkostningseffektiv klimapolitik - givet de politiske mål

- Ensartet pris på alle udledninger, også fra landbruget
- Bedriftsregnskaber med gode incitament
- Ingen direkte subsidier
- Ingen mængdemæssige krav, herunder landbrugsaftalens 55-65 pct.
- Ingen forbrugsafgift på kød og mejerivarer
- De negative indkomsteffekter af CO₂e-pris bør håndteres ved kompensation, ikke ved lavere pris.

Anbefalinger til klimapolitik for landbruget...1

- CO₂e-prisen bør være (mindst) 750 kr./ton (2030)
- CO₂e-prisen bør være negativ for CO₂e-binding
- CO₂e-prisen bør baseres på bedst mulige bedriftsregnskaber, evt. forenklet i begyndelsen

Anbefalinger til klimapolitik for landbruget...2

Undgå forbrugsafgifter på kvægprodukter:

- Passer ikke til politiske klimamål
- Giver kun incitament til lavere produktion, ikke lavere CO₂e-intensitet
- Meget høj skyggepris
- Meget lille effekt på klimamål

Forbrugsafgift svarende til 10 pct. af prisen på oksekød og mejeriprodukter:

- *Bidrager med 0,1 mio.ton til EU-krav/70 pct.-mål*
- *Skyggepris på 1.900 kr./ton*

Anbefalinger til klimapolitik for landbruget...3

EU-byrdefordelingskrav og 70 pct.-mål bør i videst muligt omfang opfyldes med at anvende

- ETS-kvotearnullering
- EU-intern handel med reduktionsforpligtelser

hvis prisen er op til 750 kr./ton

Anbefalinger til klimapolitik for landbruget...4

Opgiv bindende mængdemæssige krav til landbrugets CO₂e-reduktion

- Pris- og mængdekrav er uforenelige
- Mængdekrav er ikke omkostningseffektivt
- Stor usikkerhed om landbrugets reduktionspotentiale giver risiko for store omkostninger ved fast mængdekrav

Anbefalinger til klimapolitik for landbruget...5

Kompensér landbruget uden skadelige adfærdsvirkninger

- Lempelse af jordskatter
- Bundfradrag i CO₂e-afgift
- Indkomststøtte inden for rammerne af EU's landbrugsstøtte
- Overvej et gratisvotesystem for CO₂e for landbruget i stedet for afgift.

Et kvotesystem for landbruget

1. Bedrifterne tildeles hvert år gratis kvoter svarende til udledning i 2022
2. Kvoterne kan omsættes frit, men ikke gemmes
3. Udledning i landbruget kræver tilsvarende kvoter. Negative udledninger udløser flere gratis kvoter.
4. En kvotestabiliseringsfond køber og sælger til en pris svarende til CO₂-afgiften

Konsekvenser af et kvotesystem

- Samme skyggepris og adfærd som ved afgift
- Fuld kompensation for indkomsttab i primært landbrug
- Offentlige finanser = samfundsøkonomi: afgift x nettoreduktion (ift. 2022) (eks. 750 kr. x 3 mio.ton = 2,3 mia.kr.)
- EU-ret: Kvotesystemer er kendte, men ingen garanti...

Sådan bør landbrugets drivhusgasser håndteres

Af Otto Brøns-Petersen | CEPOS | 20928440

23-08-2023

Næste etape af grøn skattereform, som forventes aftalt i efteråret, skal primært omhandle landbruget. Analysens hovedkonklusioner er:

- Der anbefales en klimapris i landbruget svarende til den laveste pris på andre udledninger af drivhusgasser på 750 kr./ton CO₂e, hvis 70 pct.-klimamålet opretholdes. Der ville være betydelige samfundsøkonomiske meromkostninger ved at fritage landbruget fra en generel klimaafgift, fordi landbrugets udledninger fylder så meget (landbrugets udledninger af andre klimagasser end CO₂ svarer uden ny politik til 60 pct. af de samlede tilladte udledninger i Danmark under 70 pct.-målets loft).
- Der er ligeledes en unødvendig samfundsøkonomisk omkostning ved i stedet at indføre specifikke tilskud til drivhusgasreduktioner i landbruget.
- Reduktionspotentialet i landbruget er uhyre usikkert, hvilket er en yderligere begrundelse for at pålægge erhvervet en afgift frem for et kvantitativt mål. Derfor bør landbrugsaftalens kvantitative mål om en reduktion på 55-65 pct. samtidig falde bort eller højst fortolkes som